

PRIPREMA:

12. radionica – ŠPP Abeceda prevencije (5. razred): **Razvoj vještina nenasilnoga rješavanja sukoba**  
(Kako zboriti – jezik žirafe i zmije)

**Cilj:** osvješćivanje prednosti nenasilne komunikacije.

**Očekivani ishodi:**

- učenik/ca uči vještine aktivnoga slušanja
- učenik/ca se uči vještinama nenasilne komunikacije
- učenik/ca razumije i razlikuje govora zmije od govora žirafe

**Potreban materijal:**

- računalo, zvučnici, projektor ili pametna ploča, internetska mreža, alternativno listići u zelenoj i crvenoj boji (potrebno je onoliko listića u svakoj boji koliko je učenika u razredu)

AKTIVNOSTI KOJE SE TREBAJU ODRADITI:

**Naziv aktivnosti:** Kako zboriti? (Jezik zmije i žirafe)

**Opis aktivnosti/ Uvod:**

Razrednik/ca se obraća učenicima (uvodnim) pitanjem:

Što znate o žirafi? (Ima dug vrat, ima najveće srce među živim bićima. )

Razmislite, kakvim bi jezikom govorio netko tko ima veliko srce?

Što znate o zmiji? (Otrovnice, smrtonosne, hladno i suho tijelo. )

Razmislite, kakvim bi jezikom govorio netko tko je otrovan i može usmrtiti drugoga?

Razrednik/ca nastavlja riječima: „Danas ćemo razgovarati o načinima komunikacije s naglaskom na nenasilnoj komunikaciji. Na kraju ove aktivnosti od vas očekujem da razmislite na koji način možete zadovoljiti svoje potrebe, izreći svoje želje, iznijeti svoja zapažanja na nenasilan način. Počet ćemo s interaktivnom sadržajem za učenike "Kako zboriti?".

Razrednik/ca pušta, zatim zaustavlja film kako bi učenici mogli promisliti, prokomentirati, raspraviti u grupi i odgovoriti na postavljena pitanja.

Zamolite učenike da obratite pažnju na to kako i što govori žirafa, a kako i što govori zmija?

Vještine aktivnog slušanja i nenasilne komunikacije učenici će moći usvojiti razlikovanjem govora zmije i žirafe, praktičnim vježbama za nadvladavanje šumova u komunikaciji, primjenom JA i TI poruka.

**Pitanja za učenike:**

1. Koja životinja u videu: vrednuje (daje dijagnozu), zahtijeva ili optužuje?
2. Koja životinja u videu govori o onome što zapaža (vidi ili čuje), osjeća ili želi?

**Za grupnu raspravu:**

- Žirafa stvarno ima najveće srce od svih kopnenih životinja. Zato kažemo da oni ljudi koji govore **iskreno, od srca, govore jezikom žirafe**. To su ljudi koji govore jasno i iskreno o

tome što zapažaju, kako se osjećaju, što žele i ne osuđuju druge. Koriste **JA-govor: govor srca, govor emocija**.

- Zmije su nisko na zemlji, potpuno su gluhe (osjećaju samo titranje tla) i često iz neznanja grizu i napadaju. Zato kažemo da ljudi koji **govore jezikom zmije** često krivicu prebacuju na druge, (pr)ocjenjuju i kritiziraju sve oko sebe i uvjereni su da su uvijek u pravu.

Koriste **TI-govor: hladan, racionalan govor**.

#### **Zadatak za učenike:**

1. Riješiti online kviz

Ukoliko nemaju svi telefon, računalo, tablet postaviti učenicima slijedeća pitanja:

#### **Pitanja za učenike (umjesto online kviza):**

Poslušajte sljedeće rečenice koje se odnose i na mlade i na odrasle. U svakom primjeru odredite bi li to izgovorila žirafa ili zmija.? Kliknite na odgovarajuću sličicu.

1. Nikad ne dolaziš na vrijeme! **Z**
2. Kad vidim da šaraš po klupi, osjećam se nelagodno jer sjedimo zajedno i nisam siguran hoće li i mene kazniti. Želio bih da to više ne činiš. **Ž**
3. Nećemo na more jer nisi pročitao lektiru. **Z**
4. Stvarno si dosadna. Svaki dan mi govoriš isto. **Z**
5. Neću stići sve pospremiti sama do večeri. Željela bih da svatko u kući obavi svoj posao. **Ž**
6. Ja u ovoj kući obavljam svoj posao i hoću da i drugi obave svoj. **Z**
7. Ti si stvarno loš igrač kad u cijelom poluvremenu nisi ubacio nijedan koš. **Z**
8. Primjećujem da niste dovoljno vježbali. Željela bih da više vremena posvetite učenju matematike. **Ž**
9. Niste dovoljno vježbali i to će se odraziti na vašim ocjenama. **Z**
10. Svaki put, čim sjedneš za stol, umrljaš stolnjak. **Z**
11. Željela bih da pripaziš dok jedeš kako ne bi umrljao stolnjak. **Ž**
12. Kad mi uzmeš bilježnicu bez pitanja, mislim da sam je zaboravila doma. Molim te ubuduće me pitaj. **Ž**
13. Kad prepisuješ od mene, bojim se da ćemo oboje dobiti jedinicu. Molim te da više to ne radiš. **Ž**
14. Ljutim se kad kažeš drugima ono što sam rekla samo tebi, osjećam se izdano. Molim te da ubuduće čuvaš moje tajne. **Ž**

#### **Zadatak za učenike:**

1. Promotrite još jednom rečenice izrečene jezikom zmije. Pokušajte ih preoblikovati u jezik žirafe.

Nikad ne dolaziš na vrijeme!/Žalosti me kada ne dođeš na vrijeme.

Nećemo na more jer nisi pročitao lektiru./Žao mi je što ćemo odgoditi odlazak na more dok ne pročitaš lektiru.

Stvarno si dosadna. Svaki dan mi govoriš isto./Sve što govoriš mi je dobro poznato jer si mi to rekao već nekoliko puta.

Ja u ovoj kući obavljam svoj posao i hoću da i drugi obave svoj./Najljepše je za sve nas ako svatko odradi svoj dio posla.

Ti si stvarno loš igrač kad u cijelom poluvremenu nisi ubacio nijedan koš./Danas nije tvoj dan. Nemaš sreće s ubacivanjem lopte u koš. Sigurno ćeš se drugi put više potruditi pa će biti bolje. Niste dovoljno vježbali i to će se odraziti na vašim ocjenama./Uvijek kada ne vježbate dovoljno ne budete zadovoljni svojim ocjenama.

Svaki put, čim sjedneš za stol, umrljaš stolnjak./ Sigurna sam da ćeš ovaj put kad budeš za stolom paziti da stolnjak ostane čist

### **Zaključno:**

Zaključite:

Iako izgleda lako, zapravo je izražavanje zapažanja dosta teško jer svatko od nas *svijet gleda svojim očima*. Mi često NENAMJERNO ili automatski vrednujemo - ocjenjujemo što je dobro a što loše, optužujemo ili hvalimo, umjesto da govorimo ono što vidimo, čujemo, kušamo, mirišemo, dodirujemo. Često je teško vidjeti, čuti i osjetiti *svijet onakvim kakav stvarno jest*.

***Pa ipak, uz malo vježbe, možemo naučiti govoriti jezikom žirafe.***

### **Prilog:**

evaluacijski listić: TVOJI KOMENTARI NA PROVEDENU RADIONICU:

|                                         |
|-----------------------------------------|
| TVOJI KOMENTARI NA PROVEDENU RADIONICU: |
| 1.Što si naučio?                        |
| 2.Što ti se svidjelo?                   |
| 3.Što bi volio da je bilo drugačije?    |

### **PLAN PROVEDBE:**

1. upoznavanje s temom;
2. nekoliko uputa za provedbu;
3. **prvi zadatak za učenike:** sudjelovati u razgovoru o žirafi i zmiji;
4. **drugi zadatak za učenike:** brain storming o nenasilnoj komunikaciji;
5. **treći zadatak za učenike:** pogledati interaktivni video;
6. **četvrti zadatak za učenike:** online kviz/odgovaranje na pitanja;
7. **peti zadatak za učenike:** preoblikovati govor zmije u govor žirafe;
8. **šesti zadatak za učenike:** ispunjavanje evaluacijskog listića.

Izvori:

1. Abeceda prevencije, priručnik za učitelje prilagođeno prema Forum za slobodu odgoja,

2. [https://edutorij-admin-api.carnet.hr/storage/extracted/975917bf-c132-4a95-9f8a-1c839f3a10de/html/2262\\_sints\\_Kako\\_zboriti.html](https://edutorij-admin-api.carnet.hr/storage/extracted/975917bf-c132-4a95-9f8a-1c839f3a10de/html/2262_sints_Kako_zboriti.html)